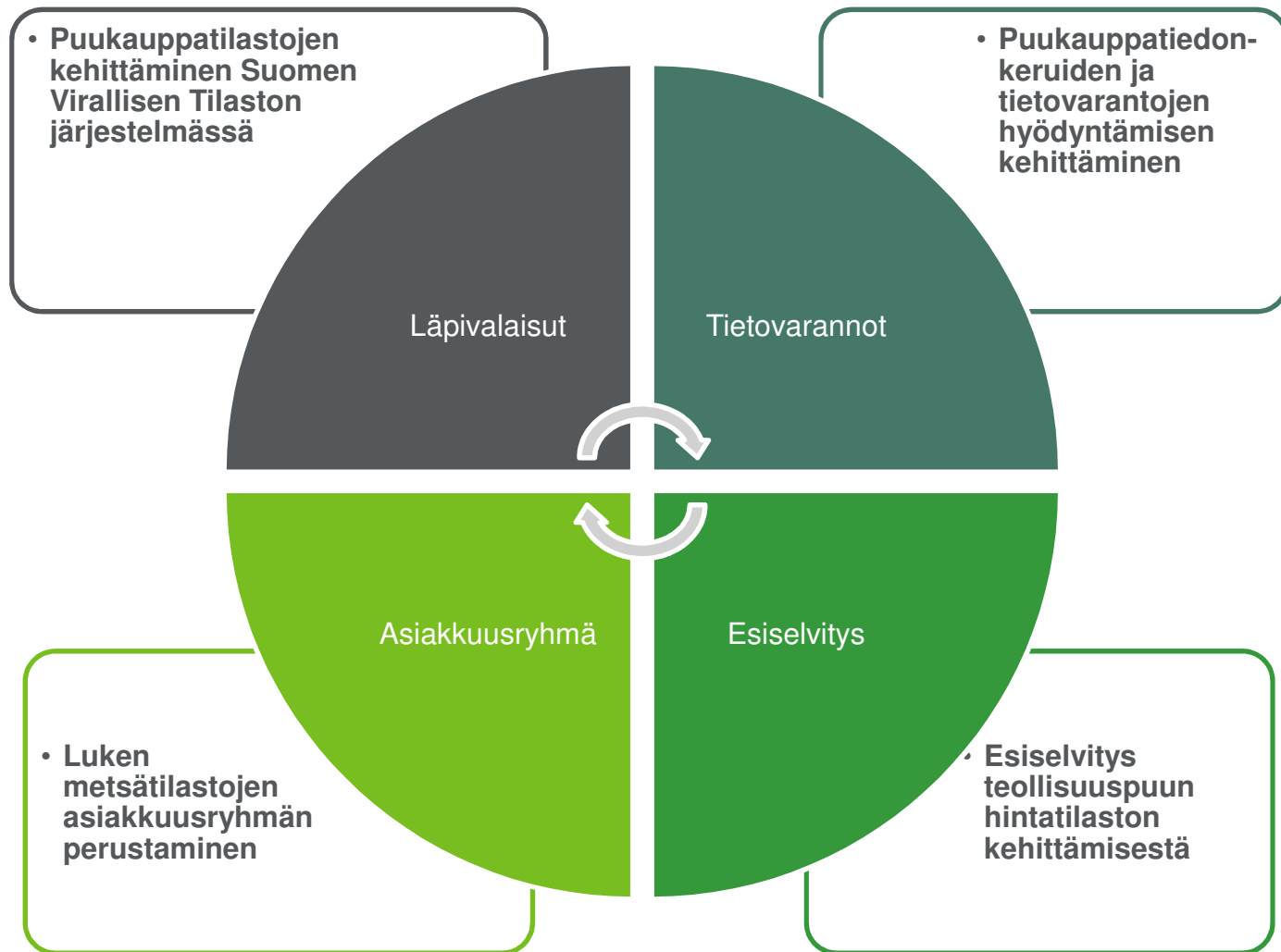

Tietovarannot ja puukauppatilaston kehittäminen

Puumarkkinatyöryhmä
14.12.2018

Aarre Peltola ja Johanna Laiho-Kauranne/Luke

Puukauppatilastojen kehittämislinjau

Puukauppatiedonkeruut ja tietovarannot

Kuukausi- ja vuositilasto

- Metsäteollisuus ry:n jäsenyritykset (Metsäteollisuus ry:n kautta)
- Muut metsäteollisuusyritykset (suoraan Lukeen)
- Metsänhoitoyhdistykset (suoraan Lukeen)

Puukaupan viikkoseuranta

- Metsäteollisuus ry:n jäsenyritykset (Metsäteollisuus ry:n kautta)

Web-service rajapinnan käyttöönoton tavoitteet:

- Luken tavoitteena on tilastotiedon keruu web-service rajapinnan kautta suoraan yritysten metsäjärjestelmistä
- Web-service rajapinta minimoi tiedonkeruurasitteen tiedonantajille ja maksimoi tilastojen laadun.
- Etuna hyvin virheetön ja yksityiskohtainen standardimuotoinen data, jonka lähettäminen yrityksestä Lukeen on helppoa ja nopeaa.
- Tässä tiedonsiirtotavassa yritys joutuu lisäämään metsäjärjestelmäänsä palasen, joka tuottaa Luken rajapintaan lähetettävän xml-sanoman
- Voidaanko rajapinnan kautta välittää myös muuta tietoa puukaupasta kuin pelkkää puun hinta- ja määrätietoa?

Mitä muita tietovarantoja voisi hyödyntää yritysten metsäjärjestelmistä?

Mistä on saatavissa lisätietoa puukaupasta?

Esiselvitys teollisuuspuun hintatilaston kehittämisestä

• Tausta

- Puukaupan erilaiset hintalisät, bonukset, kytkäiset ym. eivät näy tilastoiduissa hinnoissa
- Uusien tavaralajien yleistyminen puukaupassa, esim. kokorunkona ostaminen
- Tilastoitujen hintojen vaikutus sahateollisuuden sivutuotteiden hinnoitteluun
- Kainuu-Pohjanmaa hinta-alueella rannikon läheisyydessä hinnat erilaiset kuin lähellä Venäjän rajaa

• Tavoitteet

- Selvittää erilaisten lisien ja ehdollisten erien yleisyys ja suuruus
- Selvittää kokorunkohinnoittelun yleisyys ja mahdollisuudet sen tilastointiin
- Selvittää tavanomaisesta poikkeavat hinnoittelumenetelmät
- Selvittää puun ostajien halukkuus ja valmiudet uuden lisätiedon tuottamiseen yritysten metsäjärjestelmistä
- Selvittää keskimääräinen viive puukauppasopimuksesta lopullisen kauppahinnan & lisien maksamiseen
- Selvittää, voidaanko tilastoa tuottaa niin, että Kainuu-Pohjanmaa hinta-alue jaettaisiin pystysuunnassa kahtia. Selvitetään, estääkö tietosuoja tai kilpailuviranomainen alueen jakamisen kahteen osaan?

• Haasteet

- Puukaupan yhteydessä tarjotut palvelukokonaisuudet ja lisät ovat erittäin monimuotoisia ja muuttuvat jatkuvasti. Tiedot tulisi kerätä kaikilta vastaajilta ja tilastoida samoilla periaatteilla -> tiedonkeruuhaaste
- Miten lisistä saatu tieto tulkitaan, kun kaikki ostajat eivät maksa lisiä ja lisät ovat hyvin erilaisia. Lisät ovat tuskin kohdennettavissa puutavaralajeille erikseen ja vaikutus voi vaihdella yli ajan -> hintakehityksen tulkinta vaikeaa (hintalisäkomponentti aikasarjoissa)
- Kokorunkohinnan tilastoinnissa puut pitäisi järeysluokitella ja on varmistettava tietosuojan toteutuminen
- Kerättävän tiedon pitäisi löytyä yritysten tietojärjestelmistä, järjestelmämuutokset hitaita

• Budjetti – Työn käynnistämiseen tarvittavaa rahoitusta ei vielä ole

- 4 kuukautta työtä, 60 000 €

Luken metsätilastojen asiakkuusryhmä

- Luken tilastoyksikkö perustaa tilastojen asiakkuusryhmät erikseen metsä-, maatalous- sekä kala- ja riistatilastoille
- Metsätilastojen asiakkuusryhmään kutsutaan edustus metsätilastojen keskeisistä asiakasorganisaatiosta
- Luke toimii ryhmän kokoonkutsujana ja puheenjohtajana
- Ryhmä kokoontuu 2–3 kertaa vuodessa, ja se aloittaa toimintansa vuonna 2019

- Ryhmän tarkoituksena on antaa Lukelle asiakas- ja asiantuntijapalautetta sekä ehdotuksia metsätilastotuotannon kehittämisestä ja alan tietovarantojen tehokkaammasta hyödyntämisestä tilastoinnissa.

- Ryhmä aloittaa työnsä puukauppatilastoista, myöhemmin ryhmässä käsiteltävät asiat vaihtuvat metsätilastojen kehittämisen painopisteiden mukaan.

Puukauppatilastojen kehittäminen Suomen Virallisen Tilaston (SVT) järjestelmässä

Läpivalaisut ovat tilastojen katselmointia ja yhteinen kehittämistyökalu Suomen Virallisen Tilaston (SVT) toiminnassa

Luke on ehdottanut puukauppatilastot Tilastokeskuksen koordinoimaan läpivalaisuun, jossa Tilastokeskuksen hintatilastoasiantuntijat arvioivat puukauppatilastoinnin menetelmät

SVT läpivalaisuissa arvioidaan tilastojen laatua ja annetaan kehittämissuhteita

- Läpivalaisuissa käydään läpi puukauppatilaston tuotanto ja siinä käytetyt toimintatavat sekä tilastoon kohdistuvat vaatimukset sekä niiden toteutuminen.
- Läpivalaisu on vertaisarviointia, jossa toinen tilastoviranomainen käy lävitse puukauppatilaston tuotantoprosessin
- Normaalisti läpivalaisuun tekee kolmen asiantuntijan tiimi
- Läpivalaisuista kirjoitetaan raportti, jota hyödynnetään puukauppatilaston kehittämisessä

Jos läpivalaisuun perusteella tehdään muutoksia tilastointiin

- Yritysten valmius tuottaa uudella tavalla luokiteltua tietoa selvitettävä
- Jos tämä edellyttää muutoksia yritysten metsäjärjestelmissä käytettyihin luokituksiin, tilastoinnin muutokset ovat hitaita.

Kiitos!

aarre.peltola@luke.fi

johanna.laiho-kauranne@luke.fi